

ČESKÁ LÉKAŘSKÁ KOMORA

Kancelář v Olomouci, Lužická 419/14, 779 00 Olomouc

www.lkcr.cz

tel. 257 215 285, fax 257 220 618

Lékařská ulice č. 2, 150 00 Praha 5

Vědecká rada

E-mail: vr@clkr.cz

Stanovisko Vědecké rady ČLK k nárůstu administrativy ve zdravotnictví

„Vědecká rada České lékařské komory, jejímiž členy jsou zástupci zásadních oborů medicíny, otevřela na svém jednání dne 18.2.2016 problematiku neustále narůstajícího objemu zdravotnické administrativy a tím i listinné (papírové) zdravotnické dokumentace na nemocničních odděleních a taktéž nárůst požadavků na výpočetní techniku, je-li zdravotnická dokumentace vedena v elektronické podobě.

Zdravotničtí pracovníci dlouhodobě mlčky akceptovali postupně narůstající požadavky nejrůznějších institucí, organizací zabývajících se lidskými právy, teoretických organizátorů zdravotnictví a ošetřovatelství, politiků a legislativních právníků jako nezbytnou nutnost poskytování zdravotní péče vyplývající zejména z požadavků legislativy Evropské unie. S totožným zdůvodněním, nutnost sjednotit vzdělávací systém v rámci Evropské Unie, byl lékařům vnucen vzdělávací systém specializačního vzdělávání, který se s časovým odstupem cca 11 let projevil jako nevhodný se snahou navrátit se k původnímu postgraduálnímu vzdělávání v medicíně před přijetím zák. č. 95/2004 Sb.

Obdobná situace je nyní v oblasti vedení zdravotnické dokumentace, kdy zdravotnická dokumentace obsahuje 4/5 dokumentů (listů) nenesoucích žádnou užitečnou informaci z hlediska poskytování zdravotní péče a lze je zcela jednoznačně a bez nadsázky označit za úřední dokumenty, jež nesouvisí s prací lékaře ani sestry. Jedná se například o různé druhy informovaných souhlasů. Problematika je natolik široká, že jí nelze v této výzvě blíže a podrobně popsat, nicméně je nezbytné ji zmínit jako jednu z problematických oblastí administrativní zátěže zdravotnických pracovníků.

Další problematickou oblastí je sesterská dokumentace, jejíž vedení je sestřám uloženo s úmyslem optimalizovat ošetřovatelský proces. Sesterská dokumentace obsahuje řadu vložených listů - formulářů, kde většinou zatrhávacím způsobem jsou křížkovány určité rizikové faktory s cílem definovat ošetřovatelské problémy pacienta. Ošetřovatelská dokumentace se jeví jako nadbytečná administrativní zátěž, neboť každá kvalifikovaná zdravotní sestra umí učinit při příjmu jasný a efektivní zápis nezabírající dlouhé minuty vyplňováním administrativních dotazníků, jehož výsledkem je zjištění nezbytných informací o pacientovi, aniž by bylo nutno studovat prefabrikované formuláře.

Celá administrativní agenda je kontrolována soukromými akreditačními společnostmi, které nejen dodržování všech těchto normativů vyžadují a kontrolují, ale dále rozšiřují nadbytečné administrativní úkony pod záštitou platné nepřehledné právní úpravy. Akreditace se neopodstatněně staly jakousi vyžadovanou vyzdvihovanou normou jak ze strany pojišťoven, tak ze strany MZ ČR. Ve zdravotnických zařízeních vzniká opačný dojem vyjádřený sloganem: "Když jsme neměli akreditaci, starali jsme se o pacienty!". Zmíněné společnosti navíc čerpají ze zdravotnictví nemalé prostředky, protože akreditace podléhají pravidelným reakreditacím, tedy zdravotnické zařízení se stává jejich trvalým zákazníkem.

Z odborného tisku ze zahraničí se množí zprávy o tom, že lékaři opouštějí své povolání a jedním z předních argumentů je nárůst zdravotnické administrativy. Pacienti si stěžují, že lékaři a sestry stále více hledí do papírů nebo počítače a skutečný mezilidský kontakt se vytrácí. Existují i studie hovořící o bezúčelnosti akreditací, jež nevedou ke snížení chybovosti ve zdravotnických zařízeních. Přiloženy jsou články z recentního zahraničního tisku, z nichž je patrné, že experti zabývající se kontrolou kvality směřují ke zjednodušení administrativy. Lze jednoznačně vyslovit závěr, že mnohé nevhodné postupy přebralo české zdravotnictví ze zahraničí, často z USA (např. ošetrovatelský proces), přičemž i v těchto zemích již od svých původních postupů z důvodu nevhodnosti a neúčelnosti ustupují.

Česká lékařská komora žádá MZ ČR o zřízení komise, která by se problematikou administrativní činnosti ve zdravotnictví zabývala, analyzovala by současný stav a neprodleně by navrhla legislativní změny vedoucí ke snížení administrativní zátěže. Zejména je potřeba snížit objem zdravotnické administrativy, eliminovat absurdní a nadbytečné administrativní požadavky, omezit z důvodu neúčelnosti práva akreditačních společností a zracionalizovat dokumentaci sester. Smyslem je časová úspora zdravotnických pracovníků, kteří by převážnou část vymezeného času věnovali pacientům a nikoliv administrativě. Nemalá úspora by jistě vznikla v souvislosti se spotřebou kancelářských prostředků či nutnosti neustálého upgradu výpočetní techniky. Česká lékařská komora by se chtěla na tomto procesu zkvalitnění zdravotnické administrativy aktivně podílet“.

Schváleno Vědeckou radou ČLK dne 17. 3. 2016